

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:
 Doma 3 K.
 v Ameriko 6 K.
 za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
 eden naslov pošila, doma 2 K.
 v Ameriko vsakomni na njegov naslov 5 K.
 Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerev.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. pleb. v Čerensovcih,
 Ceeröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
 moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca
 Jezušovoga vküp je na leto:
 domá, če za več naročnikov na eden naslov se
 pošilajo 4 K.
 če samo za ednoga 5 K.
 v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten
 naslov 8 K.

„Jokao se je nad njim.“

— Luk. XIX. —

Ne smo čüli, niti čteli nindri zvün toga ednoga mesta evangeliumov, ka bi se Jezuš jokao. Svet tak drži, ka je joč nanč ne moško delo. Kde se že eden moški joče, tam je velka nesreča. Kak velka more biti tam, kde se včlovečeni Sin boži joče!

Apoštolje so ešče nikaj ne vidili z té nesreče. Oni so z veseljom glédali na mesto Jeruzalem rekoči: „Glej, mešter, kakše stené“, so glédali pozlačeno streho cérkve, zmožne zidine, ali pogléd njihov je preslab bio za to, ka bi vidili skoz sten, notri v srca lüdih, ki so tam notri prebivali ino se vojsküvali za zemelska dobra. Ne so znali apoštolje, ka to lüstvo ne mára za božo reč, ka je njega Bog bogástvo ino poželenja tela. Ne so znali, ali konči ne mogli zarazmeti, kak bi to bilo, ka bi to lüstvo zavrglo svojega Messiasa ino se spozábivši pozvánja svojega, vrglo v náročje nevernosti.

Gospod sám je samo vido to nevolu src, za to se je zjokao. Na pamet njemi je prišlo, kelko je že trpo za njé, pregledno je v dúhi, kelko ešče bode trpo pa je te vido ogromne vnožine, millione i millione pred sebo, štere prejdejo, šterim de njegovo trpljenje na zemelško i na vekivečno nesrečo slúžilo.

Zemelško popíše: „Prídejo dnévi na tebé, opášejo te z grabov, obsédejo te i vküp te stísnejo, i na zemlo pavalajo tebé i síne tvoje, ka si ne spoznao vremena pohodjenja tvoje.“

Pa se je zgodilo za štiridesét let. Rimška vojska je prišla, obsela je mesto, orobila je z grabov, pa odznotra stem je ládala reberija, küge ino glád,

ka so se najšle matere, štere so lastivno deco spekle i pojele.

Pa to vse záto, ár je Izraelsko lüstvo ne spoznalo, ne šteló spoznati vremena pohodjenja svojega.

Vnogi je znám bio v tistoj steski, kí je etak pítao: „Zakaj je to rávno zdaj moglo na nás príditi, zakaj so se ne srdita nebésa pred štiridesetimi letami odprla ober naših očov, kda so na Pilátušovom dvorišči kričali: križaj ga? Zakaj se je ne odprla zemla te ino je ne požrla, kak nikda Kore, Dathan i Abirona z njihovimi továriši? Zakaj moremo mí dnes trpeti za volo grehov naših očov?“

Pa je ne dobo odgovora, či ne od lastivnoga srca, štero njemi je očivesno moglo povedati: Zdaj se je spunila hüdobja toga lüstva. Zdaj je zráseo greh do vrha med vami; tisti greh, šteroga ste kak déo vzéli prek od vaših starcov. Zdaj je tú čas, od šteroga mao Bog z vami smílenja več nemre meti, od šteroga mao de samo njegova grozna pravičnost vládala nad vami.

Smo mi ne v spodobni časaj? Mi i naši neprijátelje z nami vréd? Što je tisti tú i tam, kí zdaj ne trpí, ki ne bode trpo? Nikaj se ne vkanjújmo. Kí smo domá ešče ne čutimo jáko nevole boja, ali je što, kí vüpa praviti, ka je vütro ne bode čüto? Dokeč nam ešče dobro ide, tečás ešče jé čas za pokoro, štera odvrné šibo božo. Kda pa ednok Bog zdigne svojo teško roko ino jo položi na nás, te de že kesno za odvrnitev nevole joč i zdihávanje, ár de te tú slednja pokora prisiljena, štero bi mogao delati zdaj, dokeč jé čas, vsaki z svoje vole.

Bojna.

Rávno dnes leto večér smo dobili od srbov odgovor, z šterim smo zadovolni ne mogli biti. Nasledek toga odgovor je to bio, ka smo boj napovedali srbov, ki so nam tak nesmileno vmorili našega drágoga trononaslednika pa njegovo ženo. Za tem je prišeo boj proti rusi, proti francusom pa tak dale. Edno leto se vojüjemo že z jedinim našim prijátlom, nemcom skoro proti celomí sveti. Edno leto! Pa ka nam to leto prineslo? Vnogo tuže, vnogo trpljenja, ali poleg vsega toga tudi zadovolščino. Pokázali smo to leto celomi sveti ka je naš boj sveti, ka se mi za pravico, za poštenjé vojüjemo proti zlobosti, proti jálnosti. Pokázali smo vtom leti, ka nas nemre nikaj potreti, ár se jedino na Bogá naslájamo, ki bráni pravico pa odürjávlé jálnost.

Ka so pa naši neprijátelje doségnolí v tom leti? Ka so si spravili z svojimi ogrumnimi močmi? Ka? Z ednov rečjov lejko dámo odgovor: Nikaj! Na málom skráčki Galicie stojí samo šče neprijáteo, po drügi bojiščaj pa vseširom svojo grüdo bráni proti našim napádom. Nezvesten zavéznik, Talján je samo tak daleč prišeo, kak daleč smo ga mi püstili. Belgium nam je celi v rokaj, pa nemci že preci francuske zemlé májo za hrbtom.

Rusko-polsko nam je zvékšega podnogámi, pa z nemcami vréd že od vseh krajov prodiramo proti glávnomi mesti Rusko-Polskoga, proti Varšavi. Z teh okolščin že vsaki lahko razsodi, ka nam je prineslo preteklo leto. Pa ka se mámo na dale vüpati mi, pa ka má prinesti pridočnost neprijátlom, to spoznamo z dogodkov preminočih dnévov, šteri nam z nájlépšim vüpanjom morejo napuniti srca.

V Galiciji so si naši odpočili pa se začnejo znova gibati. Rávnó tak na Rusko-Polskom. Nemci stálno napredújejo po rususkoj zemli, na Francuskom pa ztakšov močjov prodirajo, ka dén od dnéva posvojijo nove postojánke. Ka pa taljánje? Srmácje dosta se mantrájo, da pa naprej priti nemro, čirávno, ka je kráj za vsaki stopáj skúšúje, tak ka se komaj zbrísejo.

Ali čújmo le poročila.

Kre vode Bug na severnom záhodi od mesta Busk so naši oddelki posvojili pri Derevlany edno rususko postojanko.

Kre črnagorske mejé so se v zadnjih dnevaj menše bitke vršile. Dvá bataljona črnagorcov je napadnó naše postojanke, ali brez vsega uspeha, ár smo je v krátkom krvávo odbili.

Pri Krasniki so rusi velko vojsko spravili vkúp, z šterov so nas nazáj šteli pritisnóti. To rususko napredúvanje smo v krvavih bojaj po celoj liniji stavili.

Kre Dnjestera se dale vojújemo. Rusi so šteli z mogočnimi protinápádami nazájporinóti naše oddelke, štéri na severnom kráji vodine stojijo. Ne se njim je paposrečilo. Vlovili smo ž njih 12 častnikov, 1300 moštva pa njim vzeli 3 mašinpuške. Gda smo prek Dnjestera šli, je 7. koroški pešpolk s posebnim vitežtvom napádao ruse.

Nemci so posvojili Przasnys rususko mesto. Ne daleč od mesta Windau so vlovili 2 častnika pa 425 moštva. O Nyemena na jug v bližimi Kalvarje so pa posvojili mesta: Franciskov pa Osowa. Olsamske visine so pa z napádom vzeli rusi. Prišli so túdi v vés Kruša. V teh bojaj so nemci vlovili več jezér rusov.

Francusko bojišče. V zádnejem časi tú nemci zmogovitno napredújejo. Najprvle so stavili francuske napáde. Naskori po tom so pa lepi uspeh dosegnóli proti angležom. Ne daleč od mesta Ipern so v zrák pústili vse angleške postojánke. Arras s v krvávom boji posvojili.

V Argonskih logáj so nemci zmá-gali. Vlovili so 3000 francusov pa vnogo strliva i več stúkov zaplenili. Vzeli so túdi francusom 7 mašinpušk.

Vsi napádí francusov so se vjalóvili. Neprijáteo je v večih mestaj probao predreti nemško liniji, ali zobstom. Vteh bojaj so nemci túdi dvá letáonjeka strelili dol.

Obstrelávanje mesta Reims. Nemci so edno noč 300 gránátov strelili na mesto Reims. Edna gránáta je rávno poleg cérkvi spádnóla dol pa poškodóvala stiné cérkvi.

Taljánsko. Kak prvle, tak túdi zdaj nikaj nemrejo napraviti taljánje. Zandrúgim odbijamo njihove napáde, pa tak krvávo, ka na jezere mrtvih taljánov leži pred našimi postojánkami.

Na primorskom smo več taljánskih regimentov zbili, štéri so pod obrambov svojih štúkov napadnóli naše.

V Dolomit Alpaj je več sovražnih bataljonov napadnólo naše trdnjáve, ali tak nesrečno, ka so se po krvávom boji komaj rešili smrti. Vnogo jih je pa tam ostalo.

Törki se túdi krvávo bránijo po vseh bojiščaj. Bitke so tam mále, a tem bole krváve. Velkih uspehov tú nega, zadosta je pa ka zavézniki niti stopája nemrejo več naprej včiniti. Törki zdaj jasno pokážejo sveti, ka njim vžilaj dedov krv tečé, tistih dedov pred šterimi je negda celi svet trepetao. To junaštvo törka, samérnoga našega prijátla nas more z veseljom napuniti.

Črnagorci neščejo angležov volo spuniti, ka bi Skutari vózrok pústili.

Na morji nemški podmorski čuni dale oprávlajo svoje delo, dén od dnéva pride glás, ka so gder kakšo sovražno ládjo potopili. Zmes se tú pa tam túdi kakša po drúgój nepríliki vtoni. Taljánom so naše ládje do zdaj 220 million kvára napravile.

Novameša v Törniščih.

Tišina, Čerensovci, Törnišči. Trétjkrát so se vdeležili vogrski slovensi novoméšnoga blagoslova preminočo nedelo. Tri nove meše edno leto med takšim málim lústvom, kak smo mi, je zaistino lepo delo.

Györköš Gilbert, méšnik réda Sv. Franciška je prikázao svojo prvo daritev Bogi v stároslávnój Marijinoj cérkvi zapodlogom. Čirávno, ka je neprijétno vreme bilo, je na jezere lúdih privrelo vkúp z sosednih fár, tak ka so ešče nedogotovleno novo cérkev napunili. Ob deseti je stopo pred oltár pod vodstvom V. č. g. Čáčič Jožefa, cerensovskoga plivánuša z velkov dvorbod. S trepetajočim glásom je zváo tú napomoč Sv. Dúhá, naj njemi pomore prvo daritev prijétno prikázati nebeskomi Oči. Po evangeliumi je na predganico stopo V. č. g. Sakovič Jožef, domáči plivánoš, ki v genlivom govori gučao od one velke čésti, s šterov Bog svoje sluge, pope obdari. Največ popov — je pravo — z prostoga, kméčkoga stána stopi pred oltár, kak či bi G. Bog stem šteo naznaniti svojo zadovolnost nad prostim lústvom, stero ga šče doz-daj nájbole verno časti. Rešnico teh

reči tam globoko čúto, gda sam si zmisló, ka som letos že pri trétjój novojmeši nazoči na slovenskom, ár sam vido, ka je moje slovensko lústvo ešče ne z cela pokvarjeno, ovači nebi melo telko dúhovnikov.

— Po predgi se dale slúžila sv. meša po šterój je novomešnik blagoslovo svoje stariše pa dúhovnike, potom pa vnožino. Nevugodno vreme je vse romare v málo cérkvico pritisnólo, tak ka je odznotra nevarno tesnoča nastánóla, ali hvála Bogi brez vse nesreče. Božno vreme je bilo túdi zrok, ka je meša ne mogla vóni biti pri krasno okinčanom oltári, kak so si to računali nego notri. Törjenske deklíne so se zdaj zamán skrbele za lepoto oltára, ár je boža vola inači zravнала. Na njihovo tolážbo sreá radi pripoznamo, ka so se umetno skrbele, naj bi skem bole podignóle Slovesnost toga dnéva.

Nesmimo se spozábati túdi z lepe pesmi, štéro je pod vodstvom domáčega školnika, Némethy spevala navdúšena vnožina.

Ob poldné je novomešnika pa dúhovnike gostolúbni domáči plivánuš V. č. g. Sakovič Jožef meo na obedi. Imenik, teh dúhovnikov je sledeči: V. č. g. Sakovič Jožef, Čáčič Jožef, Bisiach Jánoš plivanušje; Faflik Franc kaplán, Bištján Julius, Steinmetz Nikola Godina; Kúzma Števan; Bašša Jožef; Tivadar Jožef bogoslovci; Györköš, Jan, franciškána, Raduha i Tkálec saleziánca. Po obedi so ništerni odišli v Polano, na dom novomešnika, gde se túdi rod-bina zaváhlala z milodonéčimi pesmami.

Tak na kráci nam popisao letos že trétjó novomešo na slovenskom, štere slovesnost bi lepo vreme dosta podignóla. Dopústite mi pa, naj pred, kak bi dokončao svoje poročilo šče pár reči zapomnim.

Pri trej novi mešaj sam bio letos nazoči. Vsešírom sam nájlepši réd zapazo, štéri se je samo to dokončao, gda se blagoslov záčao deliti. Ka se je tú godilo pri velitvi kepov, to se mi ne vidlo. Posebno ženski spol se je oponášao nedostojno vsešírom, štere so malo ne razčesnole človeka za eden kep. ka právim! Ne za ednoga, vnoga je pét nesla domo. Zobstom njim guči človik, ka samo ednoga dobi vsaki; ka naj vrédi čakajo, naj se ne súnjávlo, to vse ne pomága, pa nanč božna reč ne, ženskam se ne dá dopovedati. To sam ne sám zmisló, to znájo svedočiti tisti moški, ki so ne mogli do kepov, ár so je ženske vkraj pritisnóle. To sam za potrebno držao napisati, ár bi rad bio, či bi drúgoč se ženske lepše oponášale ob takšój prilíki.

Letos več novih meš nede. Molte Slovenci zaletostne novomésnikje pa tudi za tiste, ki šče zdaj na poti proti ol-tári. Preci nas jé, molte, ka mo vredni pastérje vogrskih slovincov. *Mirosláv.*

Opomba Monarchie k Združnim Držánjam.

Dén od dnéva smo čúli kak Amerika pomága naše neprijátele z strlivom, z vsakov drúgov rečjov, štere so potrebni. Ogrumne peneze so že Amerikánska združena Držánja v žeb djala za tisto vnogo blágo, s šterim nas neprijátelje potreti ščejo.

Slobodno právimó, ka bi že dávnó opravili boj, či francuzje, angleži ne bi odáblati stálno strlivo pa orožjé. To je nám vsigdár žmetno stanolo, stem bole, ár so nám ešče slednjo drobtinico šteli vkraj vzéti naši neprijátelje te, gda so sami stálno pomoč meli od nepristránske Amerike. Oni so vse dobili, ka njim je trbelo, nám so pa nanč krúha ne voščili pa so nas z gládóm šteli obládati, gda so nas z orožjom ne mogli. Naša diplomácija je skrbno pázila na to pa čakala, ka pa či amerikánci sami spoznajo, ka je to ne prav. Samo ka zobstom. V nájnovesem časi so zavézniki pá vnožino strliva pa orožjá naročili v Ameriki, šteroga zdajšnje továrne nanč ne zadolejo napraviti, tak ka amerikánci nove továrne ščejo gorpostávlati za té poseo. To nam je že preveč bilo. Duže smo ne mogli glédati, ka bi tista držáva, štera se za nepristránsko drži, stálno pomá-gala proti nám. Mi pa nemec niti piknjice ne dobimo odniked, naj se naši neprijátli tudi z svoje moči vojújejo. Té okolščine so prisilile našo vládo, naj se na mednárodne pogodbe zazávajoč zastopi pri Amerikánskijh združénijh Držánjah, ino je z nájveškim spoštovánjom, ali sigurno opomina, naj toj nedopúščenój trgoviní konec včinijo. Opombo jeministerzvúnešnjega podpisao.

Kakši sád de mela opomba, to šče zdaj ne znati. Vúpamo se pa, ka amerikánska vláda spozna krivico pa nam dá zadomeščenje.

Ob toj priliki pa ešče nikaj ščeómo zapomniti. Pitam vas, što dela po Amerikánskijh továrnej strlivo? Ka mislite? Ne naši vrli amerikánci? Ne naši bratje? Zaistino je žalostno, či si človik zmislí, ka tisti ki bi se zdaj na bojišči mogli boriti, méрно krugle delajo za svoje brata. Kelko takšijh krugeo je že zadelo naše vojáke, štere je zná biti brat, ali sestra delala v Ameriki! Rad bi znao, što de šče meo volo po boji v Ameriko iti. *Mirosláv.*

Dom i svet.

Dár Boromisza púšpeka. Szatmárski púšpek, Boromisza Tibor, ki je že večkrát darúvao na dobre cile, je v zadnjem vremeni pá z velikimi dári obdelo rázlična drúštva, štera se za trpéče človečánstvo skrbijo. Romim vojákom 500 k., slepim 500 K., Vogr. Erdečemi križi 2000 k, za deco 500 pa na podmorske čune 1000 k. Tak slúži domovino cerkveno imánje, štero bi tak radi vkrajvzéli Sv. Matericérkvi.

Taljánom se meša. *Popolo d'Italia* zváne taljánske novine preporáčajó naj se spomin morilcov našega trononaslednika Ferdinándá z posebnov častjov obdrži, ár se tem májó zahváliti naši neprijátlije, ka so se prebúdili z sna, všterom či bi duže ostali, bi za pár let neznajoč pod nemško oblást prišli. V velkoj vročini so za vrele moždžani taljánov pa se njim lekaj malo meša.

Vojaška nabira črnivojnikov od 43 do 50. leta. Minister domobrambe je naznalo, da vsi oni, ki so od 1865-ga do 1872. leta rojeni, to je, ki so od 43-ga do 50. leta stari idomobrambe (*népfölkelés*) dužni, — pod vojaško nabiro pridejo. Ta vizitacija vse sliši, brez gléda na to, ali je što soldačko slúžbo opravlaó, ali nej. Odebiranje bode letos od 23-ga augusta do 7-ga oktobra. Na to gledóč se od ministeriuma k nabori okrogline eden oglas pošle, v šterom bode vse na znanje dano. Te oglas sledi v Novinah razložimo.

Kak so se rusi oponášali v Galiciji. Zdaj, gda smo že Galicio skoro scela spráznili, dén od dnéva več zvedimo od njivoga oponášanja. Okoli Sambora je trpo boj, gda se v vesi *Koblo Stare* eden pravoslavni dúhovnik postavó na farov pa je od Tamošnjega gréko-katoličanskoga plivánoša cerkvene klúče proso, ka bi on tam božo slúžbo meo. Plivánoš je klúčov ne dáó pa to pravo, ka njemi samo pápa pa njegov púšpek zapovídvleta, záto od rusov on nikše zapovídi gori ne vzeme. Ruski pop je na to odišeo, pa zau čas z ednim oficerom prišeo nazáj, šteri je stárogá dúhovnika dáó z vojákami v Sambor odegnati, gde so ga te rusi več dni zapretoga meli. Star je ves spotveti pa razburkani prišeo nazáj v svojo vés.

Človik brez rok. „Ilustrirani Glasnik“ zváni list je v zádnejem števili prineso eden kep, šteri ednoga človeka káže brez rok, šteri si sám zná nažgati cigár, sám se brije pa zná dobro na gosli igrati. Vsakovrstne svoje potrebe, kak mujvanje sám oprávi. Človik se Nemec Károl zové pa se brez rok narodo. Sám pripovídvle, kak se je včio z nogámi opraviti vse tisto delo, štero mi z rokámi oprávlamo.

Nemci se ga zdaj na Nemško pozvali, gde de rome vojáke včio z nogámi

delati. Ka vse je ne mogočen človik napraviti či má potrpežlivost pa stálnost.

Erdéča kniga Monarchie. Zvúnešnji ministerium Monarchie je v tak zvánój *Erdečój knigi* zdaj na svetlo dáó vse tiste pogodbe, štere so se vršile s Taljánskijm pred bojóm. Tá kniga de večno svedočánstvo naše poštenosti pa Taljánske nesramne zvestosti. Zdaj oči-vesno vidimo, ka smo mi vse mogoče včinoli, naj s taljánóm na dale lejko v méri živémo, zvedimo pa tudi tisto nesramnost pa nepoštenjé, s šterov je Taljánsko raztrgalo dugoletno vezálje prijátelstva. Najšli so se, ki so naše diplomate, krivili, ka so ne zadosta pridno delali za mir z Taljánskijm. Takši zdaj tudi lejko sprevidi, ka se moto, gda *Erdečo knigo* prebira. Nišče drúgi je ne kriv taljánskoga boje, kak sami Taljánje, ki so v svojoj gizdi pa nesramnosti že ne znali ka bi želeli od nás. Oni so nam grátali nezvesti, oni so nas odali pa ne samo nás, nego tudi svojo domovino, ár so jo v takši boj prisílili, šteri čednoga namena nema, pa šteroga zmagovalno dokončati nigdár nedo mogli. Žalostni nasledki Taljánske gizde se že kážejo, gda na jezero mrtvij taljánov leži že pred našimi postojánkami brezi toga, ka bi kaj doségnoli, ka bi z ednim stopájóm dale bili, kak té, gda se té boj začno.

Mlinarje slobodno odájo svoje merično, či je ne potrebno za županijo. Podžupan Železne županije je na znanje dáó, ka toj županiji ne trbe té mele, tak, ka mlinar slobodno odávajo zasluženo merično.

Pesem slovenskoga vojáka.

Na vis'koj planini
na konji sedim,
Pod višjim poveljstvom
to slúžbo držim.

Na miseo mi prišlo,
da leto zdaj bo,
K'od rojstnoga doma
smo vzeli slovo.

Dnévi za dnévi nam,
oj, silno miné,
Krv pa, človeča krv . . .
še žmerom tečé.

Pol'jane so pole
z nedužnov krvjov,
Domo nas p' čakajo
z velikov željov.

Oj drági slovinci,
ki ste še doma,
Za vaše vojake
molite Bogá.

Glási.

Božopot v Maria-Cell. Bečki mestancarje do aug. 7., 8., pa 8-ga pod vodstvom P. Abela Jezuita v Maria-Cell šli na božopot. Namen romarov je vrela prošnja pri Celskoj Mariji za zmágo naše vojske. Z romarimi de šo tudi cardinališ Piffel, bečki knezo-nadpúšpek. Ob tej priliki de posvečena tudi bláženomi Hofbauer Clementi na část zozidana cérkev v mestu Witterbach. Blážen je v svojem življenji vnogo včino za dúševno zveličanje bečkih mestančarov.

Nájmlájši vnúk nemškoga casara. S Pottsdama glásijo, ka Ruppín Ina Maria grofica, žena Oskár vojvodo je zdravoga pa močnoga dečáka porodila. Oskár vojvoda, sin Vilmoš casara se láni ženo v začetki boja.

Spomin vernoga slugo. Na tapšomyskom imánji estergomskoga Káptalana je celosvoje življenje verno služo Ráczi Júri kočis. Gospoda so ga vsigdá postúvala, po smrti so pa to lepo vrnost z velikim stroškom postávenim nagrobnim spomenkom zahválila, na šterom sledéči napisek glási pokojnoga vdánost: *Estergomski Káptalan v znamenje svojega spoštóvanja svojemi vernomi, stáromi slugi. Daj njemi Gospodne večni pokoj.*

Pét sinov na sprévodi matere. Genlivi sprévod se vršo ne dugo v mestu Arad. Mrla je Gartener D. tamošnjega kolára žena. Na sprévod je pét sinov pokojne prišlo domo, ki so vsi v vojaškoj službi. Ništerni so celo z bojišča prišli. Sesti je pa na taljánskom bojišči, kí je šče ne zvedo žalosten glás pa tak ne mogeo priti na pokop.

Sedem bratov v boji. V Sobotici (Szabadka) leži eden nemški junák ranjeni, ki je od začétká máo v boji bio. Junaški nemecek komaj čáka, ka de znova nazáj šo pa ponosno pripovedáve, ka jih je 7. bratov bilo gda se boj začno. 6 jih je taki notri pozváni, on se pa sám gláso. Trijé bratje so njemi včasí v augustuši spadnoli pri Lüttichi pa Verduni. Strti je streljeni pa je zgúbo pogléd na obe oki. Kruglo šče vglávi má pa njemi samo za dve leti vzemejo vó. Péti je dec. 23-ga dobo kruglo pri Lodzi pa zgúbo právo oko. Šesti je celo zimo pred Varšavov ležao v blati pa v snegi pa oslepno. On je sédmi pa zdaj tudi ranjeni leži. Vrloga nemca, ki je napunjen z domolúbnostjov pa verov skrbilivo vráčijo.

Nágla smrt. Forján, gančki kmet si je gobe nábrao pa žnjih si večérjo dáo napraviti. Med gobami so bilé tudi nore, štere so človeki naškodile. Hitro pozváni dúhovnik pa vráč sta že prekesno prišlo. Hüdo je grátalo tudi ednomi dičáki, ali té je ozdravo.

Vlovleni so: Benko Jožef z Vučegumile. Čopek Jožef z Marokrát. Dančéč Števan z Sela. Fuis Jánoš z Lómerja. Gasparič Števan z Vučegumile. Horváth Mikloš z Tešanovec. Nemecek

Colman ž Nuskove; Schöffer Károl z Sobote; Škotnik Mihály z Krásič; Soštarecz Jánoš z Vančavési; Vratár Jožef z Sobote; Ziffer Alojz z Proséckevési. — Mrtev je Györek Ivan z Bükovnice. Mro je v Kis-Szebeni v bolnišnici. Kutaši Števan z Bogojine je pa na bojišči mro.

Novi ranjenci so prišli preminoči tjedem v Szombathely z Severnoga bojišča. Junáki so ne teško ranjeni, tak ka do naskori nazáj šli ruse plodit.

Prošćenje je bilo preminočo nedele v Ižekovci. Škapulersko Bl. D. Marijo je častilo tam verno lústvo, štere znamenje, sv. Škapuler je že vnogo vojakov rešo smrti v tom boji.

Potrdilo. Blag. g. Mraz Koloman, tórzanski notariuš, so nam poslali 119 K 40 fil., štero svoto je Paál Janoš, župan nabrao pod Lipov na v boji oslepljene vojake. Z zahvalnostjov potrdimo sprejem velikodúšnoga dara, šteroga na dáni namen odpošlemo, imena dárovnikov pa objavimo v Marijinom listi.

Iz Amerike vujšo. Križanko Ivan z Vučegomile je že več let prebivao v Ameriki. Gda je zvedo za bojno, je jako poželo branitev svoje domovine. Ali kakda pride? Posrečilo se njemi je. Spravo si je naime pisma ednoga romanskoga podanika i z tistimi je prišo skoz Londona, Koppenhage srečno v Soboto, kde se je zgláso pri okrajnom glavárstvi. Najbole ga je to veselilo, pravi, kda je v Pešti ne najšeo rusov. Amerikanski listi so naime vseširokom poročali, ka je Budapešt rusom prišo v roke.

Od naših vojakov. Celec Ivan z Črniec je ranjen v nogé i spravljen v Bielitz v bolnišnico. — Vindiš Štefan z Dokležovja se zahvali Presv. Srci Jezušovomi, ka ga je julija 2-ga rešilo smrtne nevarnosti. Streljen je samo v nogo i spravljen v Teschen v bolnišnico. — Pertoci Števan z Rakičana, širitel naših Novin, je deset mesecov ne dao glása od sébe. Zdaj je te pisao z Sibirtje. — Jakšič Ivan z G. Bistrice, Krámar Ivan z Žižkov, Godina Janoš z Žižkov, Gabor Štefan z Črensovec i Hozjan Štefan z M. Polane so v ruskom zvezetništvu.

Samomor. Nemeš Števan, Stešanovski stanovnik se navolo včakati poštene smrti, pa se preminoči tjedem v 72 letnoj starosti obeso. Pokojni je že večkrát probao kaj takšega, ali vsigdá so njemi prebránili. Zdaj se njemi posrečilo, gda so domáči vsi na njivaj delali.

Pozdrav iz severnoga bojišča. Mi vogrski slovinci pri 76.-om regementi se spominamo z naših žen, otrok, starišov i rodbine pa vseh vernih slovincov, ki žalujete za nas. Mi vam želemo z našega bojnoga polja jezero pozdravov i zdravc, srečno pa mírno življenje. Zdaj vam več ne moremo pisati, preveč se zemla trosi od gmlenja topov i nas preveč pozdravljajo, ruske čemerne granate. Če nam lubi oča nebeski ešče na krátek čas žitek darúje, te vam bomo že kaj naznanili, kak se nam godi v déži krugel i šrapnelov. Srčno vas pozdravljamo vse poznanice: Desetnik Mukič Martin z gorn-

jega Sinika, Behek Ferenc od Gornjega Grada, Šebjan Martin z Ižekovec Mesarič Ivan z Lipovec, Matuš Štefan z Doleneck.

Slovo od domi. Vsa pisma, štera nam prihajajo od naših vojakov, kažejo, ka slovinci čerezred lúbijo svoj rojstni kraj, to lepo našo slovensko krajino, od štere se težko ločijo. či morejo iti v túje kraje, pa komaj čakajo, ka bi se mogli povrniti kak najprle k svojim domačim, v svojo lepo domačijo. To nam kaže tudi sledeče pismo, štero so poslali svojim domačim za slovo bratonski vojaki-regrutje, šteri so pred kratkim mogli odrinoti pod orožje:

„V velkoj žalosti smo mogli slovo vzeti od svojih domačih, od znacov pa od prijatelov, od mile naše domovine, pa smo se podali v neznane kraje, gde nas znabiti vnogoga čaka grenka smrt. Težko je bilo slovo od vseh, najbole pa od starišov, ki so nas žmetno zgójili sv z nami dosta trpeli, pa te zdaj na njúva stara leta, gda bi njim mogli biti na lejkoto, zdaj je moremo zapústiti, pa ne vemo, či bomo je šče gda več vidili ali pa nej. Zato njim pa ešče ednok pravimo z dalečine: Srečno, z Bogom ostante, dragi naši starišje, bratje pa sestre! Gospodni Bog vam naj povrne vse vaše trúde, štere ste z nami meli. Bog daj vam zdravje, nam pa milost, ka bi se mogli v kratkom časi srečno nazáj povrniti. Či je pa Vsemogočnost boža tak dokončala, ka se na tom sveti ne bomo več vidili, potom nam pa Bog daj, ka bi prišli vsi vkúper v nebesaj. Molite za nas, tudi mi se ščemo spominati z vas v molitvaj, nakelko nam bo to mogoče. Z Bogom vsi poprek! Z Bogom lepa naša domovina, mili naš slovenski kraj. — Krauthaker F., Vinkovič M., Novak I., Ilaj F., Mülič I.“

Mačke italjanom najlúbša hrana. V občini Bihar na južnom Vogrskom je nastanjenih koli 600 italjanskih zavzetnikov. S temi vojnimi zavzetniki so velikanske težave, zato ka se njim je nej vidla niedna jed, ka so je vdabljali. Nato so dobili dovoljenje, ka so si smeli kúpúvati koze, šterih meso so zavžívali z velikov slastjov. Gda so pa koze zmenkale, so si začnoli pečti pa kúhati mačke, šterih meso njim je tak jako vgajalo. ka so cene mačkam v tistoj okroglini jako poskočile. Plačúvali so tej zavzetniki vsako mačko po 3 do 4 korone. Včinilo se je vse potrebno, ka vlada določi tudi glede odavanja maček najvišise cene.

Pošta.

Kozár Mih. Satahovci. Dobo sem peneze za knižice i Horvatove Novine. Liste njim tudi pošlem letos v to ceno, kak pišete. **Sabó Valentin. D. Slaveči.** Od sedem falátov plačate na tri mesece 5 K 25 filerov, to je vsaki 75 filerov. **Pertoci Števana žena. Rakičan.** Veseli me, da mož žive. Peneze sem dobo. Hvala. Če vsi majo Marijine liste, je vse dolplačeno. **Mekiš Janoš. Nuskova.** Račun je vrédi. Bog lepo plati. Vsem, tudi evangeličancem se toplo zahvalim za lepe pozdrave.